T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2004/7573

K. 2004/24476

T. 28.10.2004

• İŞE İADE TALEBİ (Sendikal Nedenle İşten Çıkarılan Davacı İşçi İçin Sendikal Tazminat Takdirinin Yerinde Olması - İşe İade Kararı Üzerine İşe Başlatmama ve Boşta Geçen Süre Ücret Alacaklarının Re'sen ve Miktar Belirtilmeden Hüküm Altına Alınması Gereği)

• SENDİKAL TAZMİNAT (Sendikal Faaliyetleri Nedeniyle Savunması Dahi Alınmadan İşten Çıkarılan İşçi Lehine)

• BOŞTA GEÇEN SÜRE ÜCRET ALACAĞI VE İŞE BAŞLATMAMA TAZMİNATI (İşe İade Davasında Talep Olmasa Dahi Re'sen ve Miktar Belirtilmeden Hüküm Altına Alınması Gereği)

• MAKTU VEKALET ÜCRET VE MAKTU HARÇ TAKDİRİ GEREĞİ (İşe İade Davasında Hükmedilen Boşta Geçen Süre Ücret Alacağı ve İşe Başlatmama Tazminatlarının Miktar Belirtilmeden Hüküm Altına Alınması ve Davanın Tesbit Davası Niteliği)

4857/m.20,

ÖZET : Dava feshin geçersizliğine ve işe iadeye karar verilmesi talebine ilişkindir. Mahkemece sendikal örgütlenmede öncülük yapan beş kişiden biri olduğu için savunması da alınmadan sendikal nedenle işten çıkarıldığı gerekçesi ile feshin geçersizliğine bir yıllık tazminata, en çok dört aya kadar ücretin 912.000.000 TL. olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Dosya içeriğine göre, mahkeme kararının yerinde olduğu, feshin sendikal nedenlerden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Ancak feshin geçersizliğinin sonucuna bağlanan işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücret alacağı, davacının başvurusu ve davalının işe başlatmaması halinde uygulanması gereken tespit niteliğinde hükümler olduğundan, miktar belirtilmeksizin karar altına alınmalıdır. Ayrıca işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücreti talep olmasa da re'sen dikkate alınmalıdır. Keza tespit niteliğindeki bu hüküm nedeni ile karar harcı ve vekalet ücretinin maktu olarak takdiri gerekir.

DAVA : Davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kabul etmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : İş sözleşmesinin 4857 sayılı İş Kanununun 18 ve devamı maddelerine aykırı olarak feshedildiğini iddia eden davacı, feshin geçerli nedenle yapılmadığını belirterek feshin geçersizliğine ve işe iadesi ile olası ödenecek tazminatı ve ıslah ile bir yıllık tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı sokak temizliğini yapmadığı için belediyenin tuttuğu tutanaklar üzerine 4857 sayılı kanunun 25/II-h maddesi gereğince iş akdinin feshedildiğini savunmuştur.

Mahkemece sendikal örgütlenmede öncülük yapan beş kişiden biri olduğu için savunması da alınmadan sendikal nedenle işten çıkarıldığı gerekçesi ile feshin geçersizliğine bir yıllık tazminatın 3.672.000.000 TL en çok dört aya kadar ücretin 912.000.000 TL. olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Dosya içeriğine, toplanan delillere göre, mahkeme kararının yerinde olduğu, feshin sendikal nedenlerden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanununda düzenlenen ve feshin geçersizliğinin sonucuna bağlanan işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücret alacağı, davacının başvurusu ve davalının işe başlatmaması halinde uygulanması gereken tespit niteliğinde hükümler olduğundan, miktar belirtilmeksizin karar altına alınmalıdır. Ayrıca işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücreti talep olmasa da resen dikkate alınmalıdır. Keza tespit niteliğindeki bu hüküm nedeni ile karar harcı ve vekalet ücretinin maktu olarak takdiri gerekir.

SONUÇ : 4857 sayılı İş Yasasının 20/3. maddesi uyarınca Dairemizce aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan gerekçe ile;

1. Adıyaman Mahkemesinin kararının BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. Feshin GEÇERSİZLİĞİNE ve davacının İŞE İADESİNE,

3. Davacının yasal süre içinde başvurusuna rağmen davalı işverence süresi içinde işe başlatılmaması halinde ödenmesi gereken tazminat miktarının davacının kıdemi, fesih nedeni dikkate alınarak takdiren davacının bir yıllık brüt ücreti tutarında belirlenmesine,

4. Davacı işçinin işe iadesi için işverene süresi içinde müracaatı halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar en çok 4 aya kadar ücret ve diğer haklarının davalıdan tahsili gerektiğinin tespitine,

5. Harç peşin